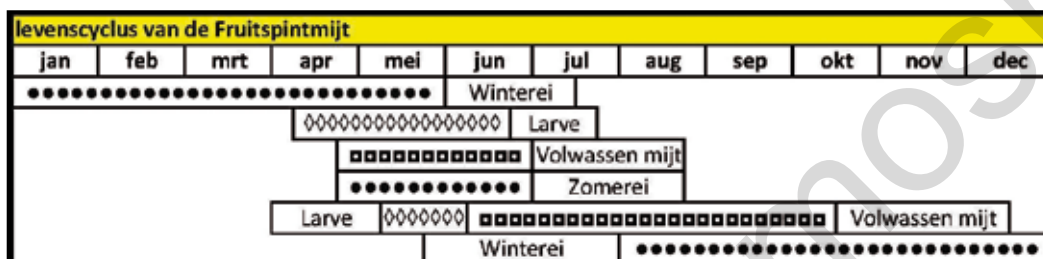

De Fruitspintmijt

Panonychus ulmi (Koch)

Het begint met veel lichte vlekjes op het blad. Later neemt het blad een bruingroene tint aan. Al spoedig na deze verkleuring volgt vroegtijdige bladval. Aan onderkant van het blad zitten zeer kleine spinnetjes in een fijn en klein wit spinsel. U hebt te maken met de Fruitspintmijt.

De Fruitspintmijt overwintert als ei. Deze wintereieren zijn glimmend helderrood van kleur en uivormig, met een steeltje aan de bovenkant. Ze bevinden zich vooral op ruwe plaatsen aan de onderkant van de takken. De eieren worden meestal aan de onderkant van de dikkere takken, rond de knoppen, op vruchtsporen en op de overgangen van eenjarig naar tweejarig hout afgezet. Gedurende de winter, vooral bij aanhoudend vochtig weer, gaan vele eieren dood en verliezen dan hun helderrode kleur en alleen een glazige witte schaal blijft achter. Strenge vorst heeft geen invloed op het embryo in het ei. Mede door andere oorzaken komt in het voorjaar vaak slechts een derde gedeelte van de eieren uit. Vooral door nat, kil en winderig voorjaarsweer sneuvelen veel eieren. Eind april begin mei komen de eerste eieren uit. Dit uitkomen duurt ongeveer een 20 tal dagen. De meeste eieren komen in de eerste week uit.

De Fruitspintmijt is een 0,4 mm grote mijt. Het vrouwtje is roodbruin van kleur met lichte haren geplant in witachtige bultjes. Het mannetje is geelachtig met rode oogvlekken en langere poten, en is

wat kleiner dan het vrouwtje en heeft een meer langgerekt lichaam. De wintereieren zijn in grote hoeveelheden op het ruwe gedeelte van het hout te vinden in de periode augustus tot mei. Ze zitten vooral op meerjarig hout, aan de onderkant van de takken en in oksels. Larven en volwassen mijten zijn eigenlijk alleen met een loep waar te nemen. De mijten zitten vaak tegen de hoofdnerv van de bladeren.

Na het uitkomen van de eieren verschijnen zespotige larven, die met het zuigen beginnen. Na enige vervellingen en het doorlopen van enige nimfenstadia verschijnt na ongeveer 4 weken, sterk afhankelijk van de buitentemperatuur en voedselvoorraad, de volwassen fruitspintmijt die inmiddels acht poten heeft gekregen. Dit dier is geslachtsrijp en na de paring worden zomereieren afgezet. Een wijfje legt ongeveer 20 eieren, gemiddeld 1 à 2 per dag, terwijl haar levensduur ongeveer twee weken is. Na 7 à 10 dagen komen deze zomereieren uit. In een normaal seizoen kunnen in onze streken vier tot zes generaties voorkomen. In de zomermaanden gaan de verschillende generaties elkaar “overlappen”. Op het einde van de zomer kunnen er tot drie generaties

tegelijkertijd voorkomen. De zomereieren worden voor het grootste gedeelte aan de onderzijde van het blad afgezet. Als er veel mijten zijn dan wordt ook de bovenkant van het blad gebruikt.

Fruitspintmijten ontwikkelen zich normaal bij een temperatuur van 20 - 30 °C. Hoe hoger de temperatuur is, hoe sneller de ontwikkeling verloopt. Als gevolg van een betere voeding ontwikkelt de fruitspintmijt zich beter op verzorgde bomen dan op verwaarloosde bomen. Zo kunnen in goed verzorgde aanplantingen soms wel meer dan tweemaal zoveel eitjes per wijfje worden afgezet als in verwaarloosde boomgaarden. De fruitspintmijt kan vooral op appel, peer, pruim en perzik zeer schadelijk zijn. Op de kers en amandel is het zelden een ernstige plaag. De gevolgen van de aantasting ziet men alleen aan de bovenkant van het blad, dat dan een vaalbruine verkleuring vertoont. De onderkant van het blad blijft vrijwel geheel groen.

Schadepatroon

De mijten bijten met hun scherpe kaken de bladcellen door en zuigen aan de onderkant van het blad de cellen leeg. Beschadigde bladcellen

Eieren van de fruitspintmijt op de stam.

Een ideale overwinteringsplaats voor de eieren.

drogen snel uit. Ook bladgroenkorrels worden geconsumeerd en dat zorgt ervoor dat bladeren een bruine gloed krijgen. De zwaar beschadigde bladeren kunnen niet meer het ruwe voedsel omzetten in suikers, het z.g. assimilieren. Bij een geregelde spintaantasting verzwakken de bomen, de vruchtbaarheid neemt af en de vatbaarheid voor secundaire parasieten zoals schorskevers en sommige schimmels neemt toe. De vruchten komen moeilijk op kleur, geur en smaak en dit vermindert de kwaliteit van de nieuw gevormde knoppen en de ontwikkeling van de vruchten wordt geremd.

Bestrijding roofmijten

Wanneer een boomgaard biologisch in evenwicht is zal u weinig problemen ondervinden van de fruitspintmijt. Roofmijten, o.a. de predator *Typhlodromus pyri*, zullen hun werk uitstekend doen, en daardoor kan in de praktijk een chemische behandeling achterwege blijven.

De meeste aantastingen in boomgaarden ontstaan wanneer er veel met breed werkende bestrijdingsmiddelen wordt gespoten die ook de nuttige insecten elimineren. Maak altijd een zorgvuldige afweging wanneer u gewasbeschermingsmiddelen inzet.

U doodt de ene en krijgt de fruitspintmijt en andere ervoor terug.

Een manier om het biologisch evenwicht te herstellen is dat in de maanden mei/juni takken met roofmijten vanuit een bestaand producerend perceel worden geknipt en in de eigen bomen worden gelegd. Hierdoor wordt versneld een evenwicht gecreëerd.

Vruchtboom Carbolineum (VBC)

VBC-Ultra kan worden toegepast als ei dodend middel. De winterbespuiting wordt uitgevoerd wanneer alle knoppen in rust zijn, maar vòòr het z.g. muizenoorstadium (= uitlopen van het blad). VBC-Ultra is verkrijgbaar zonder spuitlicentie bij tuincentra en in winkels als Boerenbond en Welkoop.

VBC bestrijdt tevens eieren van bladvlo, luizen, bladrollers, schilden dopluizen, galmijten, kleine wintervlinder, wieren en korstmossen.

Alle fruitgewassen kunnen door de fruitspintmijt worden aangetast. Zowel steen- als pitfruit, wijngaard en bessenstruiken. De fruitspintmijt komt ook voor op *Ribes* sierheesters, lijsterbes en meidoorn.

Tekst en beeld Jans Koops.

Gevoelige fruitrassen voor fruitspintmijt zijn:

Appel:

Benoni.
Early Victoria.
Groninger Kroon.
Keuleman.
Perzikrode Zomerappel.
Bloeméezoet.
Zoete Ermgaard.
Zoete Kroon
Golden Delicious.

Peer:

Comtesse de Paris.
Fondante de Charneu.
Zwijndrechtse Wijnpeer.

Pruim:

Czar.
Dubbele Boerenwitte.
Early Laxton.
Eldense Blauwe.
Hauszwetsche Kwets.
Jefferson.
Ontario.